

Lausunto lakiluonnoksista, jotka koskevat lukiolakia ja ylioppilastutkinnosta annettua lakia

Liittyy asiahallinnan asiaan:
LPR/387/00.04.00/2018

Esittelijä:

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen
toimialajohtaja Willberg Tuija
(Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen
toimialajohtaja)

puh.

040 070 5875

Valmistelija/lisätiedot:

Opetustoimenjohtaja Valkeapää Tomi
Lyseon lukon rehtori Luukkonen Mika
Kimpisen lukion rehtori Mielonen Olli
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

puh.

040 538 7665

040 514 7615

040 197 0899

Oheismateriaali

1. Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta
2. Hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Opetus ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa 24.1.2019 päivätystä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Hallitus päätti puolivälitarkastelunsa yhteydessä 25.4.2017 käynnistää lukiokoulutuksen uudistuksen. Uudistuksen tavoitteena on hallituksen päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Yksilöllisemmät ja joustavammät opintopolut, niiden laatima ohjaus ja tuki, oppiainerajat ylittävät opinnot ja korkeakouluyhteistyö ovat keskeisiä keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi lukiolaki. Laki ja sen nojalla annettava valtioneuvoston asetus korvaisivat voimassa olevan lukiolain ja –asetuksen (629/1998 ja 810/1998). Lisäksi

muutettaisiin ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettua lakia. Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.8.2019.

Lausuntopyyntö pyydetään toimittamaan sähköisesti viimeistään 7.3.2018 osoitteeseen kirjaamo@minedu.fi sekä lisäksi Word-muodossa osoitteeseen lukiouudistus@minedu.fi . Ministeriö pyytää lausunnon antajaa liittämään lausunnon päätteeksi tiivistelmän (enintään yksi A4-sivu) otsikolla ”Lausunnon keskeinen sisältö”. Tiivistelmät otetaan lausunnoista tehtävään lausuntoyhteenvetoon, joka julkistetaan opetus- ja kulttuuriministeriön internetsivulla.

Esittelijän ehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta hyväksyy seuraavan lausuntoluonnoksen lähetettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriöön Lappeenrannan kaupungin lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamiseksi:

Lappeenrannan kaupunki esittää lausuntonaan seuraavia seikkoja huomioitavaksi lakiesityksessä.

8§ Koulutuksen järjestäjän yhteistyövelvoite laajenee lakiehdotuksessa. Lukioden yhteistyö korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa on tärkeä jatko-opiskeluvalmiuksien ja työelämätaitojen takia, mutta yksipuolisesti lakiin kirjattuna voi alueellisesti olla hyvin hankalasti toteutettavissa.

10§ Lakiehdotuksessa oppimäärien ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen perusteena käytettäisiin kurssien sijasta opintopisteitä. Opintopisteiden käyttäminen opintojen mitoitusperusteena mahdollistaa opintojen rakenteen joustavan määrittelyn sekä edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään. Lukion opintopisteen ja korkeakoulujen opintopisteen välistä suhdetta on syytä esim. asetuksessa täsmentää, koska ne eivät ole yhteismitallisia.

Vaikka oppiaineita ja niihin kuuluvien opintojen määrää tai pakollisuutta ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaan nähden, antaa koulutuksen järjestäjän mahdollisuus päättää joustavuutta siihen, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot järjestetään, mutta samalla voivat hankaloittaa opintotarjonnan suunnittelua.

25§ Opintojen ohjaus tukee opiskelijaa opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen korkeakouluvalmiuksiaan ja työelämätaitojaan ja näiden myötä valmiuksia tehdä koulutusta ja tulevaisuutta koskevia valintoja ja ratkaisuja. Vaikka ohjauksen päävastuu on opinto-ohjaajalla, on se koko lukiokoulutuksen henkilöstön yhteistä työtä.

Lakiluonnoksessa esitetään, että opiskelijalla on oikeus saada ohjausta muihin opintoihin hakeutumisessa, jos opiskelijan opiskeluoikeus on päättymässä tai jos opiskelija on ilmoittanut eroamisestaan. Syrjäytymisvaaran minimoimiseksi ja muihin opintoihin ohjaamiseksi säännös on tarpeellinen.

Voimassa olevassa laissa lukiokoulutuksen opinto-ohjaajilla ei ole niin sanottua seuraamistehtävää eli velvollisuutta seurata lukiokoulutuksen oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden henkilöiden myöhempää sijoittumista jatko-opintoihin. Lakiluonnoksessa lukion oppimäärän suorittanut opiskelija oikeutetaan saamaan jatko-opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta, mikäli hän ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Ohjausta olisi oikeus saada oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Lain toteuttaminen edellyttää lukiokoulutuksen opinto-ohjaukseen lisäresurssia.

26§ Velvoite henkilökohtaisen suunnitelman laatimisesta on säännöksenä kannatettava. Käytännössähän tällainen suunnitelma on tähänkin asti laadittu ohjauksen tueksi. Suunnitelma on keskeinen opintojen ohjauksen väline, joka mahdollistaa ohjauksen yksilöllistämisen ja integroi koko henkilöstön ohjaustyötä.

28§ Erityisopetuksen kirjaaminen lukiolakiin on tärkeä asia, ja se turvaa opiskelijoiden yhdenvertaisuuden. Lukiokoulutukseen on viime vuosien aikana palkattu erityisopettajia, vaikka erityisopetusta ei ole ollut lakiin kirjattuna. Tärkeä on kuitenkin tehdä ero, perusopetuksen erityisopetuksen ja lukiokoulutuksen erityisopetuksen välillä, sillä lukiokoulutukseen ei ole lakiin kirjattuna perusopetuksen kaltaista kolmiportaista tukimallia. Erityistä tukea tarvitsevaa lukio-opiskelijalle voidaan tarjota lisätukea, -aikaa ja muita erityisjärjestelyjä, mutta opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita ja sisältöjä ei voida yksilöllistää.

37§ Arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan oppimista. Tämän takia on erityisen tärkeää, että opiskelija saa palautetta asettamiensa tavoitteiden mukaisesta etenemisestä ja

työskentelystä jo opintojakson aikana. Opintojakson aikainen arviointi tukee opiskelijan työskentelyä ja opintojakson tavoitteiden saavuttamista.

Koska opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida monipuolisesti. tämän takia on tärkeää, että paikallisesti opetussuunnitelmassa täsmennetään, miten monipuolinen arviointi otetaan huomioon kurssi- tai päättöarvosanaa korotettaessa.

Lain valmistelussa on kuultu laajasti eri sidosryhmiä. Erityisesti ministeriön syksyllä 2017 järjestämä lukiouudistusta koskevan Uusi lukio –kiertue ja verkkoavoriihi lisäsivät lukiokentän osallisuuden kokemusta ja vaikuttamismahdollisuuksia lain valmisteluvaiheessa.

Lukiolakiluonnoksessa korostetaan opiskelijan, opetushenkilökunnan ja ulkopuolisten tahojen yhteistyötä. Pidämme tätä erittäin hyvänä asiana. Lukio-opiskelu on perinteisesti ollut hyvin itsenäistä opiskelua, jossa eri tahot ja toimijat ovat työskennelleet jossain määrin toisistaan irrallaan. Lakiesitys velvoittaa eri toimijat oppilaitoksen sisällä sekä ulkopuolella yhteistyöhön, mikä ohjaa opiskelijaa työelämän kannalta tärkeisiin yhteistyötaitoihin.

Päätös Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano
Opetustoimi